

**DALYVAVIMO ES INSTITUCIJŲ, JŲ DARBO GRUPIŲ, KOMITETŲ
POSĖDŽIUOSE IR SUSITIKIMUOSE SU ES INSTITUCIJŲ IR VALSTYBIŲ NARIŲ
ATSTOVAIS ATASKAITOS FORMA**

1. Posėdžio institucinė forma, vieta, laikas ir dalyviai:

2019 m. gegužės 21–22 d. Briuselyje (Belgijos Karalystė) vyko 26-asis „Horizontas 2020“ „Saugios visuomenės – laisvės ir saugumo užtikrinimas Europoje ir jos piliečiams“ programos (toliau – Saugi visuomenė programa) komiteto posėdis ir apvalaus stalo diskusija su programos komiteto atstovais: „Saugūs duomenų apmokymo ir testavimo būdai, naujų sprendimų paieška”

Renginį organizavo Europos Komisija (EK). Renginyje dalyvavo: Europos Parlamento, Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktorato (DG CNECT), EK Mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos (angl. *Research Executive Agency*, REA) ir Europos Sąjungos šalių narių „Saugios visuomenės – laisvės ir saugumo užtikrinimas Europoje ir jos piliečiams“ programos komiteto atstovai.

2. Svarstyti klausimai:

- Apvalaus stalo diskusija su programos komiteto atstovais dėl duomenų kokybės problematikos dirbtinio intelekto projektų kontekste
- Naujausios žinios dėl H2020 Darbo Programos tvirtinimo eigos
- Naujausios žinios dėl programos „Europos horizontas“
- Mokslas ir inovacijos saugumo srityje. Nacionalinės politikos pristatymas (Norvegija, Švedija)
- Naujausios žinios dėl Europos kibernetinio saugumo mokslinių tyrimų ir kompetencijos centro ir nacionalinių tinklų steigimo. Pilotų SPARTA, CONCORDIA, ECHO ir CyberSec4Europe vaidmuo ES kibernetinio saugumo strategijoje.
- Kiti klausimai.

3. Posėdžio eigos apibendrinimas:

H2020 projekto “Innovation-law enforcement agency’s dialog” (I-Lead) vadovas G.Kioumourtzis pristatė problematiką ir iššūkius su kuriais susiduria H2020 projektai Dirbtinio Intelekto tematikos kontekste. G.Kioumourtzis informavo, kad tokių projektų rezultatai priklauso nuo duomenų kokybės, aktualumo ir teisėsaugos institucijų valios teikti duomenis mokslinių tyrimų projektams. Atkreiptas dėmesys, kad daugumoje ES šalių teisėsaugos institucijos nenoriai dalinasi duomenimis dėl teisinių, procesinių, saugumo ir konfidencialumo apribojimų. Neretai, mokslinių tyrimų projektų rezultatai, kuriems sukurti buvo pasitelkiami sintetiniai duomenys netikslūs, todėl jų panaudojimas teisėsaugos institucijų veiklos modeliuose labai aprobotas. Projektams sunku pasiekti užsibrėžtų tikslų dėl objektyvių priežasčių, susijusių su teisinu reguliavimu, techninių galimybių ir bendradarbiavimo stokos. N. Milisavljevic pristatė tarptautinio seminario, kurį organizavo Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas rezultatus.

Seminare dalyvavo 22 projektų vadovai ir daugiau kaip 100 dalyvių iš įvairių ES šalių teisėsaugos institucijų. Renginio tikslas- sukurti dialogą tarp tyrėjų ir ekspertų skaitmeninės ir kompiuterinės ekspertizės, atvirų duomenų šaltinių ir inovatyvių analizės metodų taikymo srityse.

Projektų vadovai pristatė pagrindines problemines sritis:

- Teisnins reguliavimas
- Duomenų kokybė
- Priega prie duomenų
- Standartizavimas
- Teisėsaugos institucijų vaidmuo mokslinių tyrimų projektuose

CoU renginio metu buvo nuspręsta sukurti tematinės diskusijų grupes ir užtikrinti tinkamą teisėsaugos institucijų vaidmenį mokslinių tyrimų projektuose.

EK atkreipė dėmesį, kad problemos savaime neišsprendės, situacija tik blogės, ypač ES lygmenyje. Šalių narių gerųjų praktikų pavyzdžiai galėtų prisidėti prie tinkamų sprendimų paieškos.

Lietuvos ekspertai E.Veršinskienė ir T. Vileikis pristatė nacionalinę patirtį, iššūkius su kuriais suduria ES teisėsaugos institucijos ir galimus sprendimo būdus.

A. De Candido informavo, kad H2020 darbinės programos tvirtinimo procedūra artėja prie pabaigos ir pasidžiaugė dėl konstruktyvaus bendradarbiavimo su komiteto nariais. Programos galutinis tvirtinimas suplanuotas birželio 27d.. Išankstinis viešinimas numatytas birželio 20d.

EK paprašė šalių atsovus pristatyti nacionalinę mokslo ir inovacijų politiką saugumo srityje. Švedija ir Norvegija pristatė nacionalinę strategiją, investicijų planus, organizacinę struktūrą, įgyvendintus projektus teisėsaugos srityje.

A. De Candido atkreipė dėmesį į tarptautinio bendradarbiavimo svarbą ir verslo įmonių vaidmens stiprinimą inovacijų kūrimo projektuose.

EK paprašė Lietuvos ir Vokietijos atsovų sekančiame posėdyje pristatyti nacionalinę mokslo ir inovacijų strategiją saugumo srityje

EK informavo, kad toliau vyksta tarpinstitucinės diskusijos ir derybos tarp Europos Tarybos ir Europos Parlamento dėl naujos „Europos Horizontas“ bendrosios programos struktūros ir dalyvavimo taisyklių nustatymo. Galutinai patvirtintas siūlymas dėl specifinių programų. EK priėmė šalių narių siūlymą dėl klasterių atidalinimo – socialiniai ir humanitariniai mokslai bus atskirti nuo saugumo mokslinių tyrimų programos. 2020 m. planuojama pradėti darbus dėl naujų darbo programų patvirtinimo, o 2019 m. bus skirti programos strateginio plano sudarymui ir patvirtinimui. 2 starteginio plano versija bus pristatyta rugsėjo 24-26d. Briuselyje, Europos mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros renginio metu. Taip pat EK artimiausiu metu planuoja įsteigti laikinuosius strateginio planavimo komitetus (*angl. shadow strategic configuration committees*), vėliau pateiks kvietimus šalims narėms teikti atstovus į sektorinius komitetus.

Projekto “Early Warning for Increased Situational Awareness” (EWISA POV) prisatymas. Projekto tikslas pademonstruoti naujų įrankių ir technologinių sprendimų galimybes pasienio tarnybų veiklos modeliuose.

Komiteto nariai išsakė susirūpinimą dėl projekto rezultatų testinumo pasibaigus projekto įgyvendinimo laikotarpiui.

EK pristatė IFAFRI (International Fund for First responders activities) renginių grafiką. Sekantis IFAFRI posėdis suplanuotas spalio 18d.

EK pasidalino naujienomis apie Europos kibernetinio saugumo mokslinių tyrimų ir kompetencijos centro ir nacionalinių tinklų steigimo eigą. Steigimo procesas šiuo metu

pristabdytas dėl Europos Parlamento rinkimų. EK tikisi, kad procesas bus atnaujintas rudenį kai nauja EK sudėtis bus patvirtinta.

4. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

EK pasiūlė Lietuvos ir Vokietijos atsovams pristatyti mokslo ir inovacijų saugumo srityje politiką sekančio posėdžio metu.

EK tęsia iniciatyvą organizuoti ekspertų praktikų (CoU) tematinius susitikimus dėl sprendimų atliepančių duomenų kokybės problematiką paieškos.

Kito posėdžio data: 2019-10-18/19

5. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Pasiūlymas susitikti su atsakingų institucijų ir suderinti Lietuvos prezentacijos turinį.

6. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):

7. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (Egidija Veršinskienė, VŠĮ Lietuvos Kibernetinių nusikaltimų kompetencijų ir tyrimų centras, tel. 8687 99008, egidija@l3ce.eu)